

CLERCQ, Gerrit de, jurist (Amsterdam 9 november 1821 - Amsterdam 21 oktober 1857).

Zoon van Willem de Clercq (1795-1844), uit de kring van het Réveil. Volgde onderwijs te 's-Gravenhage en te Amsterdam. Studeerde van 1839 af rechten aan de universiteit te Leiden en vestigde zich in 1843 als advocaat te Amsterdam. Bleef ongehuwd. Werd in 1848 referendaris bij het departement van financiën en in 1851 secretaris van de Nederlandsche Handelmaatschappij.

Behoorde tot de jonge liberalen in Nederland. Paarde economische en politieke belangstelling aan literaire en wetenschappelijke interesse. Sedert 1845 medewerker aan *De Gids*, waar hij later een belangrijke redactionele rol vervulde. Was in 1848-'50 Haags correspondent van *L'indépendance Belge*. Als liberaal zag hij in de Belgische Omwenteling een overwinning van de progressieve krachten, maar meteen aanvaardde hij - vanuit zijn democratisch liberalisme - het goed recht van de Vlamingen te strijden voor het behoud van hun nationale aard. Bijgevolg hechtte hij groot belang aan de V.B. met het oog op de culturele integratie tussen Noord en Zuid ten voordele van een gemeenschappelijke Nederlandse nationaliteit. N.a.v. enkele boekbesprekingen, o.m. de Nederlandse vertaling van *Belgien seit seiner Revolution* (1846) door Ignaz Kuranda, informeerde hij in het artikel *De Belgische Omwenteling* (1847) zijn landgenoten op een objectieve wijze over het liberalisme in België, alsmede over de nationale betekenis van de V.B. Dergelijke informatie over de toestand in België was, vrij korte tijd na de scheiding, in het Noorden een zeldzaamheid.

WERKEN: *De Belgische Omwenteling*, in *De Gids* (1847, p. 256-312 en p. 869-956; Het Vlaamsch Gezelschap te Gent bezorgde er een afzonderlijke uitgave van met een inleiding door F.A. Snellaert); - *Tegenwoordig België, (liberalen, katholyken en Vlaamsche Beweging)*, door een Noord-Nederlander beoordeeld (1847).

LITERATUUR: *Mr. G. De Clercq herdacht. Levensbericht*, door Mr. J. Heemskerk Bz. - Louis Blanc. - *De Belgische Omwenteling. - Bijlage: Oordeel over De Clercq van Dr. R.C. Bakhuyzen van den Brink* (1887); - E. Gewin, *Clercq, Mr. Gerrit de*, in *Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek*, III (1914); - C.C. ter Haar, *Nederland en Vlaanderen. Een onderzoek naar de houding der Nederlanders tegenover het Vlaamsche vraagstuk 1830-1873* (1933, p. 57-61); - L. Picard, *Geschiedenis van de Vlaamsche en Groot-Nederlandsche Beweging*, I (1937, p. 410-413); - H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte*, II (1963, p. 218 en p. 225-226).

JAN HARDY